

سهیل عربی

پرونده نقض
حقوق بشر

گزارش موارد نقض حقوق بشر
در پرونده سهیل عربی:
محکوم به اعدام به دلیل انتشار مطلب
در فیس بوک

Justice
For Iran
عدالت برای ایران

گزارش تفصیلی موارد نقض حقوق بشر سهیل عربی: محکوم به اعدام به دلیل انتشار مطلب در فیس بوک

عدالت برای ایران

آذر ۱۳۹۳

وب سایت: www.justiceforiran.org

پست الکترونیکی: info@jfingo.org

کلیه حقوق ناشی از مالکیت معنوی این اثر متعلق به عدالت برای ایران است. با این همه، نقل قول و استفاده از محتوای این گزارش با ذکر منبع آزاد است.

فهرست

۴	مقدمه
۵	موارد نقض اصول حقوق بشر در پرونده سهیل عربی
۶	نقض اصل منع بازداشت خودسرانه: دستگیری بدون ارائه حکم
۷	نقض اصل ممنوعیت شکنجه: اخذ اقرار تحت فشار روحی و تهدید
۷	نقض اصول دادرسی منصفانه: عدم دسترسی به مشاوره حقوقی و محرومیت از ملاقات با وکلا
۸	نقض حق آزادی بیان و حق حیات: حکم اعدام به دلیل پست‌های فیس‌بوکی
۹	نقض حقوق شهروندی: ممانعت از تماس و ملاقات با خانواده
۱۰	اعتراضات وکلای مدافع در لایحه اعاده دادرسی
۱۱	ناقضان حقوق بشر در پرونده سهیل عربی
۱۲	قاضی قطبی، سرپرست دادسرا و بازپرس شفیعی، رئیس شعبه ۱۲ دادرسی فرهنگ و رسانه
۱۲	سیامک مدیر خراسانی، قاضی شعبه ۷۶ دادگاه کیفری استان تهران
۱۳	علی رازینی، رئیس شعبه ۴۱ دیوان عالی کشور
۱۳	ابوالقاسم صلواتی، رئیس شعبه ۱۵ دادگاه انقلاب تهران
۱۴	ضمایم:
۱۴	حکم اعدام سهیل عربی:

مقدمه

سهیل عربی، پدر یک دختر ۵ ساله، در ۱۵ دی ماه ۱۳۹۲ با اعلام جرم قرارگاه ثارالله سپاه دستگیر شد. او پس از آن که از سوی شعبه ۱۲ دادسرای فرهنگ و رسانه به ریاست بازپرس شفيعی به دلیل «سب النبی و توهين به مقامات» از طريق مدیریت صفحه‌های فیس‌بوکی مجرم شناخته شد و دکتر قطبی، سرپرست این دادسرا در کیفرخواست خود از دادگاه، درخواست «مجازات قانونی» برای او کرد، تاکنون سه بار و در سه دادگاه متفاوت به دلیل انتشار مطالبی در شبکه اجتماعی فیس بوک مورد محاکمه قرار گرفته است. سهیل عربی علاوه بر صفحه شخصی‌اش در فیس بوک، به عنوان ادمین یا یکی از ادمین‌های چندین صفحه دیگر هم در این شبکه اجتماعی فعالیت می‌کرد.

او ابتدا در اردیبهشت ۱۳۹۳ توسط شعبه ۱۰ دادگاه رسیدگی به جرائم کارکنان دولت به اتهام توهين به رئیس جمهور و همچنین توهين به برخی مقامات جمهوری اسلامی همچون احمد جنتی، دبیر شورای نگهبان، غلامعلی حداد عادل، نماینده مجلس و صدر الدین شریعتی، رییس دانشگاه علامه طباطبایی، محاکمه و به پانصد هزار تومان جریمه نقدی و ۳۰ ضربه شلاق محکوم شد. سهیل عربی برای بار دوم در ۲۷ خرداد ۱۳۹۳ در شعبه ۷۶ دادگاه کیفری استان به ریاست قاضی سیامک مدیر خراسانی و چهار قاضی مستشار دیگر به نام‌های عرب فشافویه، کاشانکی، شفيعی و عطارد محاکمه شد. پس از تنها برگزاری یک جلسه دادرسی، از پنج قاضی دادگاه بدوی شعبه ۷۶ دادگاه کیفری استان تهران سه قاضی، از جمله رییس شعبه، قاضی مدیر خراسانی نظرشان به صدور حکم اعدام و دو قاضی به ۷۴ ضربه شلاق بود که نظر اکثریت ملاک اعتبار قرار گرفت و حکم اعدام به اتهام توهين به پیامبر اسلام و امامان شیعه علیه سهیل عربی صادر شد.

حکم دادگاه بدوی که ۲۸ مرداد ۱۳۹۳ صادر شده بود، از سوی شعبه ۴۱ دیوان عالی کشور به ریاست علی رازینی، با اضافه شدن اتهام افساد فی الارض، مورد تایید قرار گرفت و در دوم آذر ۱۳۹۳ به وکلای سهیل عربی ابلاغ شد. وکلای عربی در اعتراض به این حکم، تقاضای رسیدگی مجدد (اعاده دادرسی) داده‌اند که در حال حاضر این درخواست در شعبه ۳۴ دیوان عالی کشور در حال رسیدگی است.

سهیل عربی همچنین یک بار دیگر در شهریور ۱۳۹۳ توسط قاضی صلواتی، رییس شعبه ۱۵ دادگاه انقلاب محاکمه و به اتهام توهين به رهبری و تبلیغ علیه نظام به سه سال حبس محکوم شد. این حکم در شعبه ۵۴ تجدید نظر به ریاست قاضی پورعرب تأیید شد.

به این ترتیب سهیل عربی، در مجموع به اعدام، سه سال حبس و ۳۰ ضربه شلاق و پرداخت ۵۰۰ هزار تومان جریمه نقدی محکوم شده است. آخرین اخباری که از منابع موثق به عدالت برای ایران رسیده حاکی از آن است که درخواست اعاده دادرسی وکلای این پرونده از حکم اعدام، به شعبه ۳۴ دیوان عالی کشور ارجاع شده و شعبه مذکور پرونده سهیل عربی را از اجرای احکام اخذ و رسیدگی به آن را آغاز کرده است. بنابراین تا زمان اعلام نظر نهایی این شعبه، حکم اعدام امکان اجرا شدن نخواهد داشت.

پس از انتشار اخبار مربوط به قطعی شدن حکم اعدام سهیل عربی و واکنش گسترده رسانه ها و نهادهای حقوق بشری ایرانی و بین المللی، سایت راه دانا، خبرگزاری فارس و روزنامه کیهان با انتشار اتهامات خلاف واقع علیه سهیل عربی سعی در منحرف کردن افکار عمومی از نقض حقوق بشر در این پرونده و توجیه حکم اعدام او کردند. شبکه اطلاع رسانی راه دانا، [وابسته به دانشگاه امام صادق](#) ۵ آذر ۱۳۹۳ طی گزارشی [مدعی](#) شد که صدور حکم اعدام سهیل عربی به اتهام تجاوز بوده و او با شاکی خصوصی روانه دادگاه شده است.

خانواده و وکیل سهیل عربی با رد این ادعا که در [خبرگزاری فارس](#) از رسانه‌های نزدیک به سپاه پاسداران و روزنامه کیهان نیز منتشر شده است، از این رسانه‌ها شکایت کرده‌اند. پیش از این نیز برخی [رسانه‌ها](#) به نقل از غلامحسین اسماعیلی، رئیس کل دادگستری استان تهران مدعی شده بودند محسن امیراصلانی که دوم مهرماه ۱۳۹۳ به اتهام توهین به مقدسات اعدام شد، به دلیل وجود شاکی خصوصی به خاطر تجاوز اعدام شده است.

تحقیقات عدالت برای ایران نشان می‌دهد که علاوه بر نقض حقوق بشر و تعهدات بین‌المللی ایران، حتی قوانین داخلی ایران از جمله قوانین مربوط به حقوق شهروندی، قانون آیین دادرسی کیفری و قانون مجازات اسلامی نیز در این پرونده به صراحت نادیده گرفته شده‌اند. بازداشت بدون ارائه حکم دستگیری، محرومیت از حق تماس با خانواده، عدم دسترسی به وکیل و مشاور حقوقی، فشار و تهدید برای اقرار و اعتراف، نقض حق حیات و نقض حق آزادی بیان از جمله موارد نقض حقوق بشر در این پرونده است. این در حالی است که جمهوری اسلامی ایران موظف است تعهدات بین‌المللی خود به این اصول حقوق بشری احترام بگذارد و در صورت نقض آن، با مقامات مسئول، برخورد قانونی کند.

موارد نقض اصول حقوق بشر در پرونده سهیل عربی

عدالت برای ایران بر این باور است که به دلیل موارد متعدد نقض حقوق بشر و حقوق شهروندی در پرونده سهیل عربی، شهروند ۲۹ ساله ایرانی که به دلیل انتشار مطالبی در فیس بوک به اعدام، حبس، شلاق و جریمه نقدی محکوم شده، این احکام هرچه سریعتر باید لغو شوند. عدالت برای ایران همچنین خواستار آن است که تمامی ماموران امنیتی و مقامات قضایی که در دستگیری، شکنجه، محاکمه و محکوم کردن سهیل عربی، تنها به دلیل فعالیت فیس بوکی نقش داشته‌اند، به دلیل نقض حقوق بشر پاسخگو شوند و جمهوری اسلامی خسارات وارده به وی و خانواده اش را جبران کند. تحقیقات عدالت برای ایران که بر مبنای بررسی دقیق احکام صادره، اخذ شهادت از وکلا، همسر او و سایر مطلعین این پرونده و بررسی حقوقی سیر پرونده و انطباق آن با تعهدات بین‌المللی جمهوری اسلامی انجام شده حاکی از آن است که در روند بازداشت، بازجویی و محاکمه سهیل عربی، موارد متعدد نقض جدی حقوق بشر رخ داده است.

نقض اصل منع بازداشت خودسرانه: دستگیری بدون ارائه حکم

با اعلام جرم از سوی قرارگاه ثارالله سپاه، سهیل عربی ساعت شش صبح ۱۵ دی ماه ۱۳۹۲ در منزل شخصی‌اش بازداشت شد. این قرارگاه، بخشی از سپاه پاسداران است که در حوزه شهر تهران فعالیت امنیتی و نظامی می‌کند. پس از انتخابات سال ۱۳۸۸ نیز قرارگاه ثارالله مسئول اصلی سرکوب اعتراضات مردمی بود. مأمورانی که برای بازداشت سهیل عربی به منزلش مراجعه کرده بودند، بدون نشان دادن حکم بازداشت، اعلام دلیل دستگیری و مشخص کردن اینکه از طرف کدام نهاد امنیتی یا انتظامی هستند، اقدام به دستگیری او کردند و فقط حکم تفتیش منزل و توقیف وسایل شخصی را نشان دادند. تنها بعدها مشخص شد که وی از سوی نیروهای قرارگاه ثارالله سپاه پاسداران بازداشت شده بود.

مأمورانی که برای بازداشت سهیل عربی به منزلش مراجعه کرده بودند، بدون نشان دادن حکم بازداشت، اعلام دلیل دستگیری و مشخص کردن اینکه از طرف کدام نهاد امنیتی یا انتظامی هستند، اقدام به دستگیری او کردند

سهیل عربی بلافاصله پس از بازداشت به سلول‌های انفرادی بند دو الف که تحت کنترل سازمان اطلاعات سپاه پاسداران است، منتقل و پس از حدود یک ماه تحمل حبس انفرادی در بند دو الف به بند ۳۵۰ زندان اوین که محل نگهداری زندانیان سیاسی است فرستاده شد. همچنین برخلاف موازین بین‌المللی و قانون اساسی و سایر قوانین داخلی، اتهام توهین سب النبی (توهین به مقدسات) و توهین به مقامات نه بلافاصله بلکه شش ماه پس از بازداشت، به سهیل عربی تفهیم اتهام شده است.

ماده ۹ میثاق بین‌المللی حقوق مدنی-سیاسی:

هر کس حق آزادی و امنیت شخصی دارد. هیچ‌کس را نمی‌توان خودسرانه دستگیر یا بازداشت کرد. هر کس دستگیر می‌شود باید در موقع دستگیر شدن از علل آن مطلع شود و در اسرع وقت اختاریه‌ای دائر به هر گونه اتهامی که به او نسبت داده می‌شود دریافت دارد

ماده ۹ اعلامیه جهانی حقوق بشر:

هیچ‌کس را نباید خودسرانه دستگیر، توقیف یا تبعید کرد

اصل ۳۲ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران:

هیچ‌کس را نمی‌توان دستگیر کرد مگر به حکم و ترتیبی که قانون معین می‌کند. در صورت بازداشت، موضوع اتهام باید با ذکر دلایل بلافاصله کتباً به متهم ابلاغ و تفهیم شود و حداکثر ظرف مدت بیست و چهار ساعت پرونده مقدماتی به مراجع صالحه قضایی ارسال و مقدمات محاکمه، در اسرع وقت فراهم گردد. مختلف از این اصل طبق قانون مجازات می‌شود.

ماده ۶ قانون احترام به آزادیهای مشروع و حفظ حقوق شهروندی:

در جریان دستگیری و بازجویی یا استطلاع و تحقیق، از ایدای افراد نظیر بستن چشم و سایر اعضاء، تحقیر و استخفاف به آنان، اجتناب گردد

نقض اصل ممنوعیت شکنجه: اخذ اقرار تحت فشار روحی و تهدید

تنها مستند صدور حکم اعدام برای سهیل عربی، پرینت صفحات فیس بوکی و اقرارهای او بوده است. این اقرار، تحت فشار شدید روحی و به دلیل تهدید بازجویان مبنی بر بازداشت همسرش اخذ شده‌اند. نسترن نعیمی همسر سهیل عربی به عدالت برای ایران گفته است که سهیل عربی پس از آنکه سه بار حکم تایپ شده بازداشت همسرش را به او نشان دادند و گفتند که در صورت اقرار نکردن به اتهامات وارده، همسرش بازداشت خواهد شد، حاضر به اقرار شده است. به گفته نسترن نعیمی فشارهای روحی زیادی به همسرش در بند ۲ الف وارد شده و همه این فشارها در اقرارهای او تاثیر داشته است. او اضافه می‌کند که بازجویان سهیل عربی بالغ از ۳۰ بار اعترافات که او نوشته را پاره کرده و گفته‌اند که دوباره بنویس و در نهایت بازجویان، اعترافات موردنظرشان را به او دیکته کرده و خواسته‌اند که به همان صورت آنها را بنویسد.

ماده ۷ میثاق بین المللی حقوق مدنی-سیاسی:

هیچ کس را نمی‌توان مورد آزار و شکنجه یا مجازات‌ها یا رفتارهای ظالمانه یا خلاف انسانی یا خوارکننده قرار داد

ماده ۵ اعلامیه جهانی حقوق بشر:

هیچ کس نباید مورد شکنجه و یا سایر رفتارها و یا مجازات‌های غیرانسانی، ظالمانه و تحقیرآمیز قرار بگیرد

ماده ۳۸ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران:

هرگونه شکنجه برای گرفتن اقرار و یا کسب اطلاع ممنوع است. اجبار شخص به شهادت، اقرار یا سوگند، مجاز نیست و چنین شهادت و اقرار و سوگندی فاقد ارزش و اعتبار است

ماده ۹ قانون احترام به آزادیهای مشروع و حفظ حقوق شهروندی:

هرگونه شکنجه متهم به‌منظور اخذ اقرار و یا اجبار او به امور دیگر ممنوع بوده و اقرارهای اخذ شده بدینوسیله حجت شرعی و قانونی نخواهد داشت

نقض اصول دادرسی منصفانه: عدم دسترسی به مشاوره حقوقی و محرومیت از ملاقات با وکلا

سهیل عربی در مرحله تحقیقات مقدماتی از حق دسترسی به وکیل و مشاوره حقوقی محروم بوده است و در اردیبهشت ۱۳۹۳ چهار ماه پس از بازداشت، برای نخستین بار اجازه انتخاب وکیل پیدا کرده است. امیرسالار داوودی، یکی از وکلای او با بیان اینکه «سهیل عربی نیز همچون بسیاری از فعالان سیاسی - اجتماعی این امکان را نداشت که در مرحله دادرسی وکیل در کنارش باشد و به او کمک کند و دفاعیاتش تحت نظارت وکیل تنظیم شود» به عدالت برای ایران گفت که از زمان خروج پرونده از دادسرا و ورود آن به دادگاه بدوی وارد این پرونده شده است.

به گفته او به دلیل اینکه اتهام وارده به سهیل عربی مجازات اعدام داشت یک وکیل تسخیری برای او گرفته شده بود ولی آن وکیل حتی پرونده را مطالعه هم نکرده بود. با این حال، تا لحظه تنظیم این گزارش، به گفته امیرسالار داوودی این وکیل «اجازه نیافته است که به طور رسمی در زندان با موکلش دیدار کند و فقط دو-سه بار در راهروهای دادگاه و پیش از شروع جلسه محاکمه وی در دادگاه کیفری با موکلش گفت‌وگو کرده است.»

در جلسه دادگاهی که در شعبه ۱۵ دادگاه انقلاب به ریاست قاضی ابولقاسم صلواتی برای رسیدگی به اتهام «توهین به رهبری و تبلیغ علیه نظام» برگزار شد، سهیل عربی به همین اندازه نیز امکان برخورداری از وکیل نداشت و بدون حضور و اطلاع وکیلش محاکمه شد. به گفته داوودی، شعبه ۱۵ دادگاه انقلاب برگه وکالت‌نامه‌ای که همسر سهیل عربی از او در زندان گرفته بود و بر اساس آن امیرسالار داوودی، حمید مشکانی فراهانی و محسن یزدانی وکالت سهیل عربی را برعهده گرفته بودند، قبول نکرد و اعلام کرد که متهم باید شخصاً برگه وکالت دادن به وکلای مدافعش را امضا کند؛ امری که به دلیل ندادن اجازه ملاقات با وکلا، اساساً امکان‌پذیر نبوده است.

این در حالی بود که وکلای سهیل عربی در دو دادگاه قبلی (دادگاه کیفری شعبه ۷۶ و دادگاه کارکنان دولت) بر مبنای همان وکالت‌نامه‌ای که او به همسرش داده بود، از او در دادگاه دفاع کرده بودند. در زمانی که وکلای سهیل عربی در تدارک اقدامات قانونی برای گرفتن امضای موکل‌شان بودند، سهیل عربی بدون اطلاع آنها به دادگاه انقلاب منتقل شد و بدون آنکه از حق برخورداری از وکیل مدافع برخوردار باشد، محاکمه و به سه سال حبس تعزیری که حداکثر مجازات برای اتهامات وارده بود، محکوم شد. وحید مشکانی فراهانی که به عنوان دومین وکیل این پرونده پس از صدور حکم اعدام در دادگاه بدوی وکالت این پرونده را قبول کرده است نیز در گفت‌وگو با عدالت برای ایران تأکید کرد که تا کنون اجازه ملاقات با موکل خود را نیافته است.

از ماده ۱۴ میثاق بین‌المللی حقوق مدنی-سیاسی:

هر کس متهم به ارتکاب جرمی بشود با تساوی کامل لاقلاً حق تضمین‌های ذیل را خواهد داشت: الف - در اسرع وقت و به تفصیل به زبانی که او بفهمد از نوع و علل اتهامی که به او نسبت داده می‌شود مطلع شود. ب - وقت و تسهیلات کافی برای تهیه دفاع خود و ارتباط با وکیل منتخب خود داشته باشد. د - در محاکمه حاضر بشود و شخصاً یا به وسیله وکیل منتخب خود از خود دفاع کند و در صورتی که وکیل نداشته باشد حق داشتن وکیل به او اطلاع داده شود

ماده ۱۰ اعلامیه جهانی حقوق بشر:

هر کس حق دارد با مساوات کامل از امکان دادرسی منصفانه و علنی توسط یک محکمه مستقل و بی‌طرف برای تعیین حقوق و تکالیف خویش و یا اتهامات جزایی وارده بر خود برخوردار شود

نقض حق آزادی بیان و حق حیات: حکم اعدام به دلیل پست‌های فیس‌بوکی

هیچ یک از مواردی که به عنوان اتهامات سهیل عربی مطرح شده‌اند، از جمله توهین به مقدسات از جمله پیامبر اسلام و امامان شیعه، توهین به رهبری و سایر مقامات جمهوری اسلامی و تبلیغ علیه نظام از طریق صفحات فیس‌بوکی، از نظر حقوق بین‌الملل و در بسیاری از نظام‌های حقوقی که آزادی بیان را محترم می‌شناسند، جرم شناخته نمی‌شوند.

بر اساس حکم شعبه ۷۶ دادگاه کیفری استان تهران، سهیل عربی به خاطر «توهین به مقدسات (ساب‌النبی) از طریق دشنام به ائمه معصومین (امام‌زمان - حضرت علی - امام‌نقی و امام‌حسین) و ساحت مقدس پیامبر اکرم، آیات قرآن، دین اسلام و نام جلاله الله از طریق درج مطالب توهین‌آمیز و انتشار کاریکاتور و عکس در شبکه اجتماعی فیس‌بوک» به اعدام محکوم شده است. بنابراین، بازداشت و محاکمه سهیل عربی به این دلایل، نقض آشکار حق آزادی بیان است.

همچنین، صدور حکم اعدام برای توهین به پیامبر مسلمانان، ناقض حق حیات و خلاف تعهدات بین‌المللی ایران در میثاق بین‌المللی حقوق مدنی-سیاسی است. این میثاق صدور حکم اعدام را در کشورهایی که هنوز این مجازات لغو نشده تنها در مورد مهم‌ترین جنایات مجاز می‌شمارد و فعالیت در فیس بوک با هیچ تفسیری نمی‌تواند در زمره مهم‌ترین جنایات تلقی شود.

ماده ۶ میثاق بین‌المللی حقوق مدنی-سیاسی:

هر انسانی بطور ذاتی حق زندگی دارد. این حق باید بوسیله قانون محافظت شود. هیچ‌کس را نمیتوان بطور دلخواه و خودسرانه از حق زندگی محروم کرد. در کشورهایی که مجازات اعدام لغو نشده است، حکم مرگ فقط باید برای مهمترین جنایات، آنهم بنا بر قانون لازم الاجرا در زمان ارتکاب جرم صادر شود و (نیز این حکم) نباید با مقررات این میثاق و میثاق منع و مجازات جرم کشتار دستجمعی منافات داشته باشد.

ماده ۱۹ میثاق بین‌المللی حقوق مدنی-سیاسی:

هر کس حق دارد که نظرات خود را بدون دخالت و مانع (دیگران) بیان دارد. (حفظ کند). هر کس حق آزادی بیان دارد. این حق شامل آزادی کسب دانش، گرفتن و دادن اطلاعات و هر نوع عقایدی، بدون توجه به چگونگی ارائه آن (آرایش) بطور زبانی یا نوشتاری یا چاپی و در شکل هنری یا به هر وسیله دیگری که خود انتخاب می‌کند، است.

نقض حقوق شهروندی: ممانعت از تماس و ملاقات با خانواده

سهیل عربی تا دو هفته پس از بازداشتش هیچگونه تماسی با خانواده‌اش نداشت و خانواده او کاملاً از محل نگهداری و وضعیتش بی‌خبر بودند و تنها پس از آن بود که اجازه تماس تلفنی با خانواده به او داده شد. او طی دو و ماه نیم نخست بازداشتش فقط دو تماس تلفنی با خانواده داشت. اولین ملاقات او با خانواده‌اش که به صورت کابینی بود نیز دو ماه و نیم پس از بازداشتش انجام شد. عربی از زمان انتقال به بند ۳۵۰ اوین نیز همچون تمامی زندانیان سیاسی این بند از امکان تماس تلفنی با خانواده و وکیل محروم است و هفته‌ای یکبار ملاقات کابینی دارد.

ماده ۹ و ۱۰ میثاق بین‌المللی حقوق مدنی-سیاسی:

این دو ماده متضمن حق بازداشت‌شدگان برای تماس و ملاقات با خانواده‌شان است. ماده واحده قانون احترام به آزادی‌های مشروع و حقوق شهروندی، حق خانواده دستگیرشدگان را برای مطلع شدن از وضعیت بازداشتی خود محفوظ می‌دارد

ماده ۱۸۰ آئین‌نامه سازمان زندان‌ها:

کلیه محکومان و متهمان تحت نظارت کامل و طبق مقررات این آیین‌نامه مجاز به داشتن ارتباط با بستگان و آشنایان خود هستند و این ارتباط بوسیله ملاقات و مکاتبه‌ها انجام می‌پذیرد

ماده ۱۸۲ آئین‌نامه سازمان زندان‌ها:

زوج یا زوجه، پدر، مادر، برادر، خواهر و فرزندان محکوم یا متهم و همچنین پدر و مادر همسر وی حق دارند بر اساس شرایط ملاقات‌های هفتگی با محکوم ملاقات کنند

ماده ۵ قانون احترام به آزادی‌های مشروع و حفظ حقوق شهروندی:

اصل منع دستگیری و بازداشت افراد ایجاب می‌کند که در موارد ضروری نیز به حکم و ترتیبی باشد که در قانون معین گردیده است و ظرف مهلت مقرره پرونده به مراجع صالح قضایی ارسال شود و خانواده دستگیرشدگان در جریان قرار گیرند

اعتراضات وکلای مدافع در لایحه اعاده دادرسی

وکلای سهیل عربی در لایحه درخواست اعاده دادرسی با طرح موارد متعدد نقض قوانین ایران و قواعد شرعی، خواستار توقف اجرای حکم اعدام و رسیدگی دوباره به این پرونده در دادگاهی دیگر شده اند. امیرسالار داوودی، وکیل سهیل عربی یکی از مهمترین ایرادات این پرونده را بی توجهی به مواد ۲۶۳ و ۲۱۸ قانون مجازات اسلامی می داند.

ماده ۲۶۳ که به طور مشخص درباره اتهام سب النبی است، می گوید: «هرگاه متهم به سب، ادعاء نماید که اظهارات وی از روی اکراه، غفلت، سهو یا در حالت مستی یا غضب یا سبق لسان یا بدون توجه به معانی کلمات و یا نقل قول از دیگری بوده است سب النبی محسوب نمی شود.» بر اساس تبصره این ماده «هرگاه سب در حالت مستی یا غضب یا به نقل از دیگری باشد و صدق اهانت کند موجب تعزیر تا هفتاد و چهار ضربه شلاق است.»

امیرسالار داوودی در این زمینه به عدالت برای ایران گفت: «سهیل عربی بارها این ادعا را داشته که این مطالب نقل قول بوده و در تمام مراحل بازجویی خودش نیز این مورد را عنوان کرده است. او همچنین در دادگاهش این موضوع را مجددا اعلام کرد و من هم به عنوان وکیلش در دادگاه بارها این مساله مطرح کردم و در لایحه ای که به دیوان عالی کشور دادیم هم این موضوع آمده است. اما دادگاه کیفری و دیوان عالی کشور به این صراحت قانونی بی توجه هستند.»

همچنین هیات وکلای سهیل عربی رسماً اعلام کرده اند که «سهیل عربی بارها از کرده خود توبه نموده و حتی توبه نامه کتبی وی در پرونده اتهامی وی موجود است. همینطور وی بارها در تمام مراحل رسیدگی چه شخصا و چه از زبان وکلای خود اعلام داشته که مطالب موضوع اتهام را از سر عصبانیت ناشی از شرایط اقتصادی، بد فهمی و سهو و از همه قابل توجه تر بنا بر نقل قول (کپی پیست) معمول داشته است.»

از سوی دیگر ماده ۲۱۸ قانون مجازات اسلامی به صراحت اعلام کرده است: «در جرائم موجب حد هرگاه متهم ادعای فقدان علم یا قصد یا وجود یکی از موانع مسؤولیت کیفری را در زمان ارتکاب جرم نماید در صورتی که احتمال صدق گفتار وی داده شود و اگر ادعاء کند که اقرار او با تهدید و ارباب یا شکنجه گرفته شده است ادعای مذکور بدون نیاز به بینه و سوگند پذیرفته می شود.»

امیرسالار داوودی، وکیل سهیل عربی با تاکید بر اینکه موکلش در دفاعیات آخر، منکر همه اقرارها شده و گفته که این اقرارها را تحت فشار انجام داده می گوید که بر اساس ماده ۲۱۸ باید این ادعای او بدون نیاز به تحقیقات بیشتر پذیرفته شود. امیرسالار داوودی که وکالت متهمان پرونده صفحه فیس بوکی «یادآوری امام نقی به شیعیان» را نیز برعهده داشته است می گوید که در آن دادگاه همین دفاع از سوی قضات دادگاه شعبه ۷۹ پذیرفته شد و افرادی که در آن پرونده هم به سب النبی متهم بودند، به جای اعدام به ۷۴ ضربه شلاق محکوم شدند.

داوودی می‌گوید که با وجودی که این حکم را در دادگاه سهیل عربی نیز به قضات دادگاه کیفری ارائه داده و همچنین ضمیمه لایحه دفاعی ارسالی به دیوان عالی کشوری کرده است، اما قضات این پرونده نسبت به این نقض مبرهن قانون بی‌توجهی کرده‌اند. بر اساس گفته‌های خانواده و وکلای سهیل عربی، تمامی پست‌هایی که مستند صدور حکم اعدام قرار گرفته‌اند، نقل قول و کپی شده از مطالب دیگران بوده‌اند، با این حال قضات این پرونده به درخواست‌های مکرر وکلا در رابطه با ضرورت حضور کارشناسان سایبری و اظهار نظر آنها توجهی نکرده و بدون دریافت نظرات کارشناسی حکم را صادر کرده‌اند.

شعبه ۷۶ دادگاه کیفری استان تهران به ریاست سیامک مدیر خراسانی به برگزاری فقط یک جلسه دادگاه اکتفا کرده و پس از آن حکم اعدام متهم را صادر کرد. این درحالی است که به گفته او حکم دادگاه پرونده «یادآوری امام نقی به شیعیان» که پرونده‌ای مشابه پرونده سهیل عربی بود، پس از هفت جلسه و با حضور ۱۲ کارشناس صادر شد و در نهایت نیز حکم اعدام برای متهمان این پرونده صادر نشد. از سوی دیگر شعبه ۴۱ دیوان عالی کشور به ریاست علی رازینی بدون توجه به تمامی موارد خلاف قانون و نقض حقوق متهم که در پروسه دادرسی و دادگاه بدوی صورت گرفته، اتهام جدید فساد فی الارض را نیز به اتهامات متهم اضافه کرده و حکم اعدام او را تایید کرده است.

شعبه ۴۱ دیوان عالی کشور به ریاست علی رازینی بدون توجه به تمامی موارد خلاف قانون و نقض حقوق متهم که در پروسه دادرسی و دادگاه بدوی صورت گرفته، اتهام جدید فساد فی الارض را نیز به اتهامات متهم اضافه کرده و حکم اعدام او را تایید کرده است.

وحید مشکانی فراهانی، وکیل سهیل عربی در این زمینه به عدالت برای ایران می‌گوید: «آنچه ما معترضیم این است که دیوان عالی کشور اتهام جدیدی را با عنوان فساد فی الارض به متهم متنسب کرده که این اتهام در کیفرخواست نیامده است. در واقع دیوان اگر فضای آن را داشته که رسیدگی ماهیتی کند در مقام مرجع تجدیدنظرخواهی، می‌بایست در چارچوب کیفرخواست این کار را کند و اگر هم قصد رسیدگی شکلی داشته یا باید یا حکم را نقض کند یا درخواست نقض تحقیقات بدهد و یا آن را ابلاغ کند. ولی عملکرد دیوان خارج از این چارچوب بوده است.»

ناقضان حقوق بشر در پرونده سهیل عربی

بر اساس تحقیقات عدالت برای ایران، قرارگاه ثارالله سپاه، مسئولیت اصلی را در شناسایی، دستگیری و بازجویی از سهیل عربی داشته است. ماموران این قرارگاه و بازجویان بند ۲الف که به دلیل پنهان کردن هویت واقعی خود، هنوز اسامی‌شان شناخته شده نیست، باید به دلیل بازداشت خودسرانه، محروم کردن سهیل عربی از تماس و ملاقات با خانواده، ممانعت از اعمال حق وی در دسترسی به وکیل و اخذ اعترافات تحت فشار و تهدید و نقض قوانین مربوط به حقوق شهروندی، پاسخگو شوند.

قاضی قطبی، سرپرست دادسرا و بازپرس شفیعی، رئیس شعبه ۱۲ دادسرای فرهنگ و رسانه

شعبه ۱۲ دادسرای فرهنگ و رسانه به ریاست بازپرس شفیعی، سهیل عربی را به دلیل «سب النبی و توهین به مقامات» از طریق مدیریت صفحه‌های فیس‌بوکی مجرم شناخت. قاضی قطبی، سرپرست دادسرای فرهنگ و رسانه نیز با تایید نظر بازپرس، در کیفرخواست خود علیه سهیل عربی، از دادگاه، درخواست «مجازات قانونی» برای او کرد. اتهامات وارد شده به سهیل عربی بر اساس استانداردهای قضایی بین‌المللی جرم محسوب نمی‌شوند و محاکمه افراد به خاطر آنها نقض آزادی بیان است.

بازپرس شفیعی به جهت تنظیم این کیفرخواست که مبنای محاکمه سهیل عربی در دادگاه و صدور حکم اعدام برای او قرار گرفت و قاضی قطبی به جهت صدور آن مسئول هستند و باید نسبت به آن پاسخگو باشند.

سیامک مدیر خراسانی، قاضی شعبه ۷۶ دادگاه کیفری استان تهران

سیامک مدیر خراسانی به جهت صدور حکم اعدام برای سهیل عربی تنها به دلیل انتشار مطالبی در فیس بوک، که حق حیات و حق آزادی بیان وی را به مخاطره انداخته و همچنین به علیت بی‌توجهی به موادی از قانون مجازات اسلامی که امکان تبرئه متهم را فراهم می‌کرد و همچنین بی‌توجهی به نقض حقوق متهم در روند بازداشت و بازجویی، ناقض حقوق بشر است و باید در این زمینه پاسخگو باشد.

سیامک مدیر خراسانی پیش از این نیز رسیدگی به پرونده قضات مرتبط با بازداشتگاه کهریزک را بر عهده داشت و طی یک دادرسی ناعادلانه سعید مرتضوی، دادستان پیشین تهران، حسن زارع دهنوی، مشهور به قاضی حداد، معاون وقت امنیت دادستان تهران و علی‌اکبر حیدری‌فر، دادیاری که دستور انتقال تعدادی از معترضان انتخاباتی را به بازداشتگاه کهریزک داده بود را فقط به انفصال دائم از خدمات قضائی و پنج سال انفصال از خدمات دولتی محکوم کرد.

قاضی مدیر خراسانی همچنین بسیاری از مدیرمسئولان و نویسندگان مطبوعات را در نزدیک به شش سال گذشته محاکمه کرده و شمار زیادی از آنها را به احکام حبس، شلاق و مجازات نقدی محکوم کرده است. حکم توقیف روزنامه بهار و حبس علی اصغر غروی به دلیل اهانت به مقدسات از جمله احکام صادره از سوی قاضی مدیر خراسانی است.

قاضی مدیر خراسانی بسیاری از مدیرمسئولان و نویسندگان مطبوعات را در

نزدیک به شش سال گذشته محاکمه کرده و شمار زیادی از آنها را به احکام

حبس، شلاق و مجازات نقدی محکوم کرده است. حکم توقیف روزنامه بهار و

حبس علی اصغر غروی به دلیل اهانت به مقدسات از جمله احکام صادره از

سوی قاضی مدیر خراسانی است.

علی رازینی، رئیس شعبه ۴۱ دیوان عالی کشور

علی رازینی، رئیس شعبه ۴۱ دیوان عالی کشور از دیگر ناقضان حقوق بشر در این پرونده است که باید برای بی توجهی به لایحه وکلا در رابطه با نقض قانون و حقوق متهم در این پرونده و همچنین اضافه کردن اتهام جدید فساد فی الارض که بر خلاف قوانین داخلی است، پاسخگو باشد. علی رازینی از سال‌های نخست روی کار آمدن جمهوری اسلامی ایران همواره در مناصب بالای قضایی اشتغال داشته و از جمله قضاتی است که در دهه ۶۰ حکم سنگین حبس و اعدام برخی زندانیان سیاسی را صادر کرده است.

وی همچنین در اعدام زندانیان سیاسی زن در مشهد نقش اساسی داشته است. صدور حکم سنگسار و همچنین صدور احکام ناعادلانه در دادگاه ویژه روحانیت از دیگر موارد نقض حقوق بشر از سوی علی رازینی است. عدالت برای ایران پیش از این به طور مفصل [پرونده نقض حقوق بشر](#) توسط او را منتشر کرده است.

ابوالقاسم صلواتی، رئیس شعبه ۱۵ دادگاه انقلاب تهران

عدالت برای ایران همچنین با خاطر نشان کردن نقش [ابوالقاسم صلواتی، رئیس شعبه ۱۵ دادگاه انقلاب تهران](#) در عدم دسترسی متهم به وکیل مدافع، این قاضی دادگستری را مسئول نقض حقوق شهروندی سهیل عربی می‌داند و خواهان پاسخگویی او در این زمینه است. ابوالقاسم صلواتی از مسئولان رسیدگی به پرونده‌های انتخاباتی و قاضی «دادگاه‌های نمایشی» در تابستان سال ۱۳۸۸ است.

او پس از اعتراضات بعد از انتخابات ریاست جمهوری دو نفر از اعضای گروه‌های سلطنت طلب را به اعدام محکوم کرد و برای بیش از ۱۰۰ زندانی سیاسی، فعال حقوق بشر و معترض را احکام حبس بلندمدت صادر کرد. اتحادیه اروپا فروردین ۱۳۹۰ ابوالقاسم صلواتی را به دلیل نقشی که در نقض گسترده و شدید شهروندان ایرانی داشته اند، در لیست تحریم‌های خود قرار دارد.

عدالت برای ایران یک بار دیگر تاکید می‌کند که علاوه بر لغو فوری مجازات‌های اعدام، حبس و شلاق علیه سهیل عربی، باید به موارد متعدد نقض حقوق بشر و حقوق شهروندی سهیل عربی رسیدگی جدی شود. علاوه بر برخورد با ناقضان حقوق بشر در این پرونده، عدالت برای ایران خواستار جبران خسارات وارد به سهیل عربی و خانواده‌اش و اعاده حیثیت از آنان، به عنوان جزئی از روند برقراری عدالت و اجرای تعهدات بین‌المللی حقوق بشری جمهوری اسلامی ایران است.

ضمایم:

حکم اعدام سهیل عربی:

<p>شماره دادنامه: ۹۷/۵/۲۸ شماره پرونده: ۱۵۶/۷۶/۹۲ شماره بایگانی شعبه: ۹۲-۱۵۶ تاریخ تنظیم: ۱۳۹۳/۵/۲۸ پست:</p>	<p>«فَلَا تَلْمِزُوا آلَهُمْ أَنْ تَدْعُوا» شعبه ۷۶ دادگاه کیفری استان تهران</p>	<p> دادگستری جمهوری اسلامی ایران دادنامه</p>
<p>شماره دادنامه: ۹۷</p>	<p>پرونده کلاسه: ۱۵۶/۷۶/۹۲</p>	<p>تاریخ: ۹۳/۵/۲۸ مرجع رسیدگی شعبه ۷۶ دادگاه کیفری استان تهران به ریاست سیامک مدیر خراسانی هیأت مستشاران دادگاه: ۱. عرب فشافویه ۲. کاشانکی ۳. شفيعی ۴. عطارد شاکی: مدعی العموم متهم: سهیل عربی با وکالت امیرسالار داودی به نشانی تهران خ ولیعصر - بالاتر از خیابان زرّه شت شرقی خیا بان جاوید - پلاک ۱۸ - واحد ۴ اتهام: توهین به مقدسات (ساب النبی) به تاریخ ۹۳/۵/۲۸ در وقت نظارت شعبه ۷۶ دادگاه کیفری استان تهران باحضورامضاء کننده ذیل تشکیل و پرونده کلاسه ۱۵۶/۷۶/۹۲ تحت نظر است. با بررسی اوراق و محتویات پرونده خ تم رسیدگی را ا اعلام سپس از مشاوره با استعانت از خداوند متعال براساس نظریه اکثریت قضات به شرح آتی مبادرت بصدور رای می نماید.</p>
<p>رای دادگاه (اکثریت)</p>		
<p>به موجب کیفرخواست صادره از سوی دادسرای محترم عمومی و انقلاب تهران آقای سهیل عربی فرزند محمد اسماعیل متهم به توهین به مقدسات (ساب النبی) از طریق دشنام به ائمه معصومین (امام زمان - حضرت علی - حضرت امام نقی و امام حسین) و ساحت مقدس پیامبر اکرم (ص) . آیات قرآن کریم . دین اسلام و نام جلا له الله از طریق درج مطالب توهین آمیز و انتشار کاریکاتور و عکس در شبکه اجتماعی فیس بوک می باشد. متهم در جلسه دادگاه در مقام دفاع از اتهام بیان نمود اتهام را قبول دارم ولی همه آنها از جانب بنده نیست و مطالبی که می نوشتم قصد توهین نبوده و فقط می خواستم نظرات بقیه را بدانم که چه می باشد و گناه خود را می پذیرم و شیمان می باشم . وکیل متهم نیز در دفاع از وی بیان نمود به شخصه از اقدامات موکل متاسف هستم و در تمام موارد بازجو بی وی اتهام را پذیرفته اما چند نکته را در دفاع از موکل بیان می کنم ماده ۲۶۲ قانون مجازات اسلامی مصوب سال ۱۳۹۲ صراحتاً مواردی را که نقل از کسی یا مرجعی باشد مشمول ساب النبی می داند و در تبصره ماده می گوید به صرف ادعا از ناآگاهی و نقل قول مجازات آن ۷۴ ضربه شلاق است و موکل نیز در دفاعیات گفته که از روی عصبانیت این مطالب را در سایت خود گذاشته و موارد عصبانیت را نیز ذکر کرده است غضب به صرف ادعا است و موکل من این را ادعا کرده و مورد دیگر اینکه نقل است و هیچکدام از اینها برای موکل نیست و ایشان نمی توانند شخصاً اینها را بنویسند و موارد را کس دیگری در فضای مجازی ارسال نموده است و ایشان فقط آنها را به اشتراک گذاشته است و به اعتقاد بنده باید ماده ۲۶۳ قانون مجازات اسلامی مصوب سال ۹۲ را مد نظر قرار دهیم. همانگونه که مستحضر هستید به موجب ماده ۲۶۲ قانون مجازات سال ۹۲ و ماده ۵۱۳ قانون مجازات اسلامی بخش تعزیرات توهین به مقدسات از دو</p>		
<p>نشانی: تهران - خیابان خیم شمالی - مجتمع امام خمینی - دادگاههای کیفری استان تهران</p>		

جواب دادنامه

شماره دادنامه: ۱۶۰۱۵۳۰۲۲۵۲-۱۶۰

شماره پرونده: ۱۶۰۱۵۳۰۲۲۵۲-۱۶۰

شماره بایگایی: ۱۶۰۱۵۳۰۲۲۵۲-۱۶۰

تاریخ تنظیم: ۱۳۹۲-۰۵-۲۸

پوست

«فلا تینواً انہوی ان تفتلوا»

شعبه ۷۶ دادگاه کیفری استان تهران

دادگستری جمهوری اسلامی ایران

دادنامه

حال خارج نمی باشد یا ساب النبی است که چنانکه مصادیق مقدساتی که به آن توهین شده است پیمانبر اکرم (ص) و ائمه معصومین باشد و به موجب ماده ۲۶۲ قانون اخیر الذکر نیز ساب النبی مصداق پیدا می کند. هر چند سابقاً در ماده ۵۱۳ قانون این امر میهم بود ولی در ماده ۲۶۲ مصادیق آن صراحتاً مشخص شده است و عمل متهم در حد توهین به مقدسات می باشد و ساب النبی نیست که در تبصره ماده ۲۶۲ مجازات آن به شخص ایزد پند است. دادگاه با توجه به محتویات پرونده و اقرار متهم و تصاویر و پرینت های موجود در پرونده اطلاعات صورت گرفته توسط متهم را از مصادیق بارز ماده ۲۶۲ قانون مجازات اسلامی مصوب سال ۱۳۹۲ دانسته و مستنداً به ماده مذکور متهم را بابت اتهام ساب النبی به اعدام محکوم می نماید. رای صادره حضوری و قریب مهلت نیست روز پس از تاریخ قابل تجدید نظر خواهی در دیوان عالی کشور می باشد.

شهر خراسانی
رئیس شعبه ۷۶ دادگاه کیفری استان تهران

مستشاران دادگاه :
عطار د
کاشانکی
نظامی تنظیم کنند

شماره پرونده: ۱۶۰۱۵۳۰۲۲۵۲-۱۶۰

شماره بایگایی: ۱۶۰۱۵۳۰۲۲۵۲-۱۶۰

تاریخ تنظیم: ۱۳۹۲-۰۵-۲۸

پوست

شماره دادنامه: ۱۶۰۱۵۳۰۲۲۵۲-۱۶۰

شماره پرونده: ۱۶۰۱۵۳۰۲۲۵۲-۱۶۰

شماره بایگایی: ۱۶۰۱۵۳۰۲۲۵۲-۱۶۰

تاریخ تنظیم: ۱۳۹۲-۰۵-۲۸

پوست